Ч. 177 Середа 9 (21) Серпня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Розмова з Тончевом.

Сими днями переїздив через Віденьбувший болгарский міністер Д. Тончев, котрий свого часу був в кабінеті Стамболова міністром справедливости, відтак в давнійшім кабінеті Стоілова міністром торговлі, а в часї вибору кн. Фердинанда і пізнійше президентом собрания. Ще в липню на кілька днів перед убитем Стамболова виїхав він був до Франциї, а тепер коли кн. Фердинанд вернув до Софиї, постановив і він туди вернути, бо чує ся занепокоеним теперішними подіями в Болгариї та не хоче безчинно на все дивити ся. Він не задержував ся у Відни, але один із сотрудників N. fr. Presse присїв ся до него і їхав з ним довший час та розмавляв, а бувший болгарский політик і муж державний розповів єму не лиш свої погляди на теперішний хід болгарскої справи, але й дещо з минувшости, о чім доси не знало ся нічого.

Тончев сказав насамперед, що уважає становище кн. Фердинанда за дуже небезпечне і їде длятого, щоби остерегти князя, у котрого має довіре і котрий єго поважає, що він стане ся жертвою російскої політики, що всї єго заходи позискати Росию для себе суть надаремні, бо она буде єго перти крок за кроком до того, щоби він зрік ся престола, так само як то робила з кн. Александром Батенберґом. Коли пішла бесїда про убите Стамболова, сказав Тончев, що він був зразу щирим прихильником і приятелем Стамболова, але коли в політиці Стамболова почало проявляти ся насильство, то він відступив від него. Вина за убите Стамболова спадає таки на правительство, бо оно знало, що на Стамболова лагодить ся замах, що єго хотять убити, а не стерегло єго. Такий єсть погляд у всїх образованих кругах болгарских. Тому то й князь був такий роздразнений, коли праса заграничаа і єму докоряла за то, та коли ще оголошено зізнаня посла Краєва, котрий видїв, як зараз по убитю Стамболова один з убийників утїкав, а капітан жандармериї спинив слугу Стамболова, що за ним гонив і тим способом дав убийникови утечи. Оголошене тих зізнань зробило в Софиї тим більше вражінє, що Краєв був одним із найзавзятійших ворогів і противників Стамболова.

По убитю Стамболова положене князя лиш погіршило ся. Кн. Фердинанд не зискав нічого, а стратив лиш на особистій популярности. З Росиєю не дійде він кінця, она буде з ним робити то само, що робила з Батенберґом. Князь помиляє ся, коли думає, що вихованем кн. Бориса в православію позискає поміч Росиї. Кождий Болгарин знає з досьвіду, що Росиї годі вдоволити. Она буде доти невдоволена, доки не дістане зовсїм в свої руки болгарскої армії і управу болгарскої політики заграничної, т. є. доки Болгария не стане російскою провінциєю. Демонстрация офіцирів при повороті князя не має ніякої вартости. Офіцири суть політично короткозорі і без власного суду; величають князя, бо думають, що він єсть в ласці Росиї і царя.

Тончев казав, що розповість князеви частинку болгарскої історії, незвістну доси анї князеви анї нікому, нехай з того возьме осторогу для себе. Він розповість єму, як Росия поступила з кн. Александром Батенберґским, а то буде „послїдною єго пробою“, щоби показати князеви, що єго чекає. Коли кн. Александер вернув назад на престол, зібрали ся були репрезентанти всїх болгарских партий, межи ними і Стамболов і Тончев та стали порозумівати ся з Росиєю через довірочного чоловіка, котрого Ґірс прислав був до Софиї. Згоджено ся на вісїм точок і списано їх, а в них містили ся услівя і жаданя в справі збереженя независимости Болгариї. Російский кабінет обіцяв був торжественно сповнене тих условий і жадав за то лиш щоби кн. Александер зрік ся престола. Репрезентанти болгарских партий пішли тогди до князя і сказали єму то, а він відповів, що коли того вимагає добро Болгариї, то він готов і ту жертву зробити. Але ледви що лиш кн. Александра не стало, як вже Росия не хотїла о тих точках нічого й чути, а ставила нові жаданя. Тогди завели репрезентанти болгарских партий знову переговори з Росиєю і домагали ся, щоби она докладно сказала, під якими услівями можна би позискати еї дружбу. Росия тогди відповіла, що не можна в то запускати ся, бо то що нинї би вдоволяло, могло би може вже в найблизшім часї показати ся невідповідним.

Тончев єсть того переконаня, що митрополит Климентий єсть непримиримим ворогом князя, що він в Петербурзї певно анї не дїлав анї не говорив в користь князя. Нема також доказу на то, щоби Росия жадала безпосередно переходу кн. Бориса на православіє. Тончев не думає, щоби Росия клала на то яку вагу, бо коли ще постанова конституциї що до православія наслїдника престола не була змінена, то становище Росиї супротив Болгариї не було анї о волос прихильнїйше. Длячого-ж би Росия мала бути прихильнїйша кабінетови Стоілова-Петрова, як кабінетови Стамболова. О міністерстві Стоїлова висказу-

13)

БІДНИЙ МАРКИЛЬ.

Відзначена нагородою новеля Т. Комбого.

(Переклад з французского).

(Дальше.)

Тимчасом ішов Маркиль борзо до Кре-де Рав, де хоч і не баль, але танець мав відбувати ся. А ґрунт арендував тут щасливий батько одного сина і пятох хороших доньок, з котрих кожда мала свого, що до неї залицяв ся. Они мали також богато добрих приятельок, котрі якимсь дуже дивним случаєм сходили ся всї що тиждня раз то у одної, то у другої всї разом. А ще дивнійше було то, що хлопцї вибирали ся тогди на прохід всї в ту сторону, пукали до вікон та просили ся до хати, щоби на хвильку відпочити. Розумів ся, що у молодих дївчат було на стілько серця, щоби не відмовити просьби і не приймити бідних подорожних на відпочинок. Тим самим дивним случаєм діяло ся, що точно о осьмій годині приблукав ся звідкись і якийсь скрипник, або музика, що грав на клярнеті, а всї тогди казали, що треба користати з нагоди і на борзї потанцювати кілька танців. Та ще й то було дивно, що всї дївчата були завсїгди у білих спідницях. То було вже таки найбільше чудо добротливого случаю! Отсе й було причиною, що в тїй малій закутинї був так великий попит за музиками.

— Але коли хоче ся танцювати, то треба то робити тогди, заким ще не стане спека, бо в липни відхоче ся танцїв — говорили молодцї. — Коли звеземо сїно щасливо тогди чей можна ще раз потанцювати. — Треба прецї трохи й иншого руху, як той, коли чоловік має в руках держак від сапи або ловить ся чепіг! Та же треба прецї бодай раз запросити на яку малу забаву свої хороші робітницї від жнива, коли з ними працювало ся на взаводи цїлими тижднями!

А відтак надійде й вільнїйший час від роботи, а тогди вже можна таки добре танцювати. А коли так мине ся рік, то зачинає ся знов з кінця і так дальше, аж доти, доки не мине молодість і доки молодші не випруть старших і станутьна їх місце.

Танець буває у людий, що жиють в горах, дійстною пристрастию, бо они жиють у високім чистім воздусї, суть длятого веселі, гнучкі і міцні в ногах.

Голосне, мале товариство, що тепер зібрало ся було у великій хатї в Кре-де-Рав, було трохи мішане. Пять хороших сестер було зовсїм не з тих, що то дуже перебирають: они ловили в свої сїтки як ковблїв так і щупаків. Одного они лиш хотїли від них: щоби они уміли добре танцювати; хто то умів, потребував лиш надягнути на себе чисту полотнянку, мати пару дудків в кишени, щоби скинутись на музиків, а вже були єму радї.

На перекуску подавано сухарики і воду з цукром, що найбільше по склянцї пива для хлопцїв. Кошти такої забави з танцями, як видко, не були великі. Але мимо так скромного угощеня, забавляли ся запрошені знаменито і тим способом приходило до неодного подружя. Я про себе був завсїгди тої задки, що балї у інтеліґенциї мають лиш ту одиноку правдиву цїль і що то головна причина їх істнованя.

Ті пять чорнявих, як їх називано, сидїли посеред своїх товаришів під стїнами великої комнати, з котрої повиношено все, що де було. Хлопцї стояли коло печи і споглядали часто на годинник. На кілька мінут перед осьмою з'явив ся Маркиль і єго повитали великим сьміхом зі всїх боків.

— Але ж бо ти й в пору прийшов! Хто тебе післав? — питали єго.

— Мій ґазда!

— А то красно зробив! Подякуй же єму від нас красненько.

— Та й скажи, що кожда дївчина єго поцїлує!

— Встидай ся! Мовчи ти з своїми воя́цкими жартами!

Коли вже відтак нахвалили ся досить сего щасливого случаю, що привів їм так в пору музику — того чуда, що повтаряло ся що тиждня — приступлено до порядку дневного.

вав ся Тончев взагалї не добре і казав, що всї партиї на нїм завели ся. Стамболов переводив вибори піхотою а Стоілов переводить їх артилериєю. Начович видить безвиходність теперішної полїтики а мимо того остаєсь в кабінетї. Як же він може вести полїтику заграничну, коли есть зовсїм иншої гадки як князь і другі міністри. Наконець сказав Тончев, що звістний комунїкат мусить бути правдивий, бо то само казав єму давнїйше і кн. Лабанов. Розмову свою закінчив він словами: „Кн. Фердинанд стане ся жертвою росийскої полїтики, бо я бою ся, що моя осторога не богато поможе“.

Перегляд полїтичний.

З початком вересня має відбути ся в Чехах велике віче католицке. Запрошеня на то віче, котре має ся відбути в Пшибрамі, розіслали кн. Кароль Лобкович і ґр. Кароль Шенборн. Цїлию віча есть піднесене моральних і материяльних відносин серед католицкої людности.

З Петербурга доносять до Pol. Corr., що тамошні міродайні круги постановили зі взглядів полїтичних відложити вислане місиї духовної до Абесинії аж до слїдуючого року. Місия та мала виїхати під проводом архімандрита Єфрема вже в падолисті с. р. Зачувати навіть, що взагалї есть річ не певна, чи та місия вибере ся до Абесинії.

Сербский король Александер виїхав з своєю матірю Наталїєю за границю, а реґентию повірив радї міністрів. — Після Köln. Ztg. був Ґарашанін недавно тому в Люцернї у короля Милана і просив его в імени короля Александра, щоби він не приїзджав сего року до Сербії, бо того вимагає положене полїтичне.

Новинки.

Львів дня 20 серпня 1895

— **Іменованя.** II. Управитель Мінїстерства судівництва іменував начальника помічних урядів при окружнім судї в Перемишли Людвика Фарат-Вереша директором помічних урядів висшого суду краєвого у Львові. — II. Управитель Мінїстерства просьвіти іменував учителя школи вправ при учительскій семинариї в Станїславові Івана Стайзінґа головним учителем мужескої семинариї учительскої в Сокали.

— **Є. Е. п. Намістник ґр. Казимир Баденї** виїхав в недїлю вечером зі Львова до Відня.

— **Впреосв. митрополит Сильвестер**, загостивши задля перед вчерашного торжества цїсарского на кілька днїв з Підлютого до Львова, виїхав нинї знов на якийсь час до Підлютого.

— **Презенту** на Судову Вишню, перемиской епархії, одержав о. Василь Кондрацкий.

— **Дирекция ц. к. учит. семинариї в Сокали** подає до прилюдної відомости, що вписи кандидатів на I-ий рік відбудуть ся в днях 29, 30 і 31 серпня від 9—12 і від 3—6 години. Кандидати мають при вписї предложити: 1) сьвідоцтво хрещеня па доказ, що скінчили 15-ий рік житя; 2) сьвідоцтво шкільне з IV кляси ґімназияльної або реальної, або також з VIII або VII кляси школи виділової; однак можуть бути приняті також кандидати, що не скінчили ще згаданих кляс, наколи при вступнім іспитї викажуть ся приписаними відомостями; 3) сьвідоцтво здоровля, виставлене властивим лїкарем повітовим; 4) на випадок перерви в науках сьвідоцтво моральности, виставлене властивим урядом парохіяльним, потверджене зверхностию громадскою. Всї кандидати, котрі зголосять ся до впису, мають піддатись вступному іспитови, котрий відбуде ся 1 і 2 вересня. О вимогах ставлених при вступнім іспитї можуть інтересовані розвідатись з обіжника ц. к. краєвої Ради шкільної з дня 3 марта 1895. ч. 27.143, котрий можна переглянути в бюрі ц.к. окружного інспектора в Сокали.

— **Буря з градом** лютила ся дня 14 с. м. в околици Товствого повіта заліщицкого та наробила в кількох селах дуже великі спустошеня. Через дві години майже був страшний вітер, і зривав дахи, ломив дерева а град величини курячого яйця понищив всї земні плоди, котрі остали ще на поли. Найбільше потерпіла управа тютюну. Селяни тамошні і так вже бідні, попали в наслїдок сего нещастя елементарного в велику нужду. — Також страшна буря шалїла недавно над місточком Плевницею на Угорщинї. Град величини горіха лїскового повитовкав вікна і позабивав богато дробу. Буря завалила також одну стодолу, до котрої сховали ся були робітникі заняті роботою в поли, а зпід розвалин стодоли добуто відтак девять трупів і богато покалїчених.

— **Помилуваня.** Є. В. Цїсар помилував Павла Стшелецкого убийника Мариї Вайди, засудженого 30 мая с. р. львівским трибуналом на кару смерти. Кару смерти замінено єму на 18 лїт вязницї. — Помилував також Цїсар селянина Павла Рижого, засудженого судом тернопільским на смерть за замордоване жінки. Кару смерти змінено єму на дожизнену вязницю.

— **Перешкоджене убийство.** В Волоцї селї кіцманьского повіту, спорять Тодор Роговий зі свояками за спадщину. Роговий бояв ся, щоби не програв процесу і роздумував, як би то свояків позбути ся. Думав він, думав, та й купив стрільбу, щоби при нагодї застрілити свого тестя, тещу і їх дїти. Але жандармерия довідала ся о его намірі і сконфіскувала єму стрільбу, а Рогового арештовала.

— **Страшна пригода** лучила ся оногди п. Йосифови Пожар, судовому урядникови з Черновець, що приїхав вечірним поїздом до Львова. Висїдаючи з поїзду, переходив через місток, що лучить вози і ступив так неосторожно, що упав між ваґони і тяжко скалїчив ся в голову. Непритомного добуто зпід воза і очам присутних представив ся страшний вид, бо п. Пожар упадаючи, ударив головою о край зелїзного містка і здер собі шкіру аж до кости, так, що видко було білу нагу кість. Зелїзничі лїкарі заосмотрили скалїченого, зашивши рану 30-ма швами.

— **Злодїйску шайку,** дуже небезпечну і широко розгалужену, викрили аґенти львівскої полїциї. Шайка стояла під проводом старої жидівки Алти Вінтер, котру злодії називали „Дзюбак“. Она платила злодїям за украдені річи і висилала своїх агентів з добичею на провінцию, на пр. до Дрогобича і инших місточок, де они еї продавали. У Львові не продавала Вінтерова нїяких річий.

— **Самоубийство.** В понедїлок дня 12 с. м. вийшов з войскових бараків при ул. Львівскій в Перемишли поручник артилериї Б. Коли не вернув на другий день, догадано ся, що мусїв собі відобрати житє. І дїйстно дня 17 с. м. на березї Сяну, в лозинї, найдено трупа поручника з перестріленою головою. Причиною самоубийства мала бути невилїчима недуга.

— **З Підгаєччини** пишуть нам: Сего року урожай у нас дуже нужденний. Озимина цїлком була зникла, так, що на веснї треба було насївати, а як котра лишила ся, то нема що жати, тілько косить ся. Ярина, як то кажуть, також не мудра удала ся, тілько овес добре зародив, а також ростини стручкові. Богатїйшим господарям ледво вистане до нового, а біднїйші забе-

---

— Чуєш, Цезар! — відозвала ся перша чорнява — заклич Маркиля до челядні і дай єму спору склянку пива, щоби набрав охоти!

— То розумна дївчина — відповів Цезар і брав ся чим скорше сповнити свою почестну службу; але налив не лиш Маркилеви, но й собі того напитку та й випив одним духом, щоби Маркилеви додати більше відваги.

Коли відтак оба вернули, стояли вже пари готові до танцю. Але що дївчат було менше, то кількох хлопців стояло немоторно, поспускавши носи.

— Грайтесь тимчасом в піжмурки — відозвала ся до них якась злобна дївчина.

— Чуєш, Альфонсе, танцюй до ослона — крикнув той зухвалий, що станув з другою чорнявою до танцю.

А той Альфонс то був старший паробок з хутора в черемшинї, хлописко відважний і зручний, котрий в почутю тих своїх прикмет уважав себе за більшого здобувателя як Алексанер. Читателї пригадають собі може, що познакомились з ним вже при тій нагодї коли єму дістала ся студена купіль.

Але той що єму радив танцювати до стільця зажартував собі не з своїм рівним.

— Зажди ще, любчику, чи й ти взагалї будеш танцювати — відворкнув Альфонс і вийшов з темного кута, де доси стояв, та сїв собі на противнім кінци комнати.

— Ідеш же ти, Маркилю? — Зачинай грати! — Ми вже чекаємо! — Але якої скочної! — кричали всї враз.

— До граня треба насамперед, щоби було на чім грати — сказав Маркиль і приступив до стола. — Я тут поклав мій флет; де ви его подїли?

— Хто его сховав, най скаже — крикнув поважно той, що проводив танцями. — Не робіть дурниць, хлопцї! Ми хочемо танцювати, нехай-же нїхто не робить таких немудрих збитків і нехай не псує зараз самого початку!

— Ми хочемо так само танцювати, як і ти! — стали всї враз кричати. — Музика то річ сьвята і найгірший збиточник не доторкне ся й пальцем нїякого інструменту! Ходїть, поможіть шукати! Флет мусить тут зараз бути!

Шукали всюди але не знайшли. Перетрясли всї кутки, повідсували від стїн всю обставу, повисували від комоди всї шуфляди, шукали й на печи, але з флета анї слїду.

— Можете шукати й до самого Різдва! — відозвав ся Альфонс погірдливо. — Хиба-ж не видите того, що той музика робить з вас дураків? Він не такий дурний як виглядає; я вже від давна знаю, що він такий злобний як та малпа! Він не приніс флета з собою, то вам кажу!

— Коли бо приніс! — сказав на то Маркиль. — Він був в шкатулцї і ви всї мусїли видїти, що я мав еї в руках, коли сюди прийшов. Я положив еї тут коло свого капелюха на столї.

— Чей же сама десь звідси не щезла? — відозвав ся на то Цезар Поантель. — То якась дивна історня! Де-ж ти положив свій флет! Пригадай собі добре Маркилю!

— Та гляди, щоби-сь его знайшов — відозвали ся нетерпеливо другі.

— Глядїть лїпше ви, щоби-сте его знайшли — відповів Маркиль. — Я переконаний, що ви лїпше знаєте, де він подїв ся, як я.

— Говори лиш сьміло! — крикнули другі. — Хиба ми злодії, чи що?

— Не всї, але котрийсь есть межи вами — відповів Маркиль спокійно.

Та нечувана сьмілість, викликала на хвильку превелике диво, а відтак цїлі громи гніву.

— Скажи лиш ще раз, ти безвстиднику! Ти дрантогузе! Ти непотрібе! — Такі і тим подібні слова мусїв Маркиль слухати із всїх сторін.

— Набити его та викинути за двері, то єму належить ся — крикнув Альфонс. — Він нас всїх за дурнїв має. Я забираю ся домів! Танцювати без музики — то нїяка забава!

— Нї, не підеш! Не сьмієш вийти Альфонсе! — відозвав ся Цезар Поантель і заступив єму двері. — Менї вже щось так видить ся, що Маркиль правду каже і що межи нами есть злодій. У мене есть якась така своя думка, але не хочу нїкого несправедливо винувати. Не сердьте ся товариші! Треба знати, чого держати ся, того вимагає честь кождого з вас а так само і моя та мого дому. А тепер зважте, що тут суть і дївчата та ведїть ся як пристало.

Та розумна бесїда успокоїла всїх.

— Правда есть — відозвалось кількох — бо й що-ж би прийшло Маркилеви з того, щоби нам попсувати забаву?

— Ставайте в ряд! — командував Цезар Поантель. Не робіть короводу, перешукаю вам кождому кишенї та пазухи. Коли вам то не до вподоби, то подумайте собі, що ви пачкарі, а я зелений панич. Та-же ми всї на тім знаємо ся!

— То хочеш нас трясти? — крикнув Альфонс. — А ви, боягузи, даєте собі то робити!

Сказавши то хотїв він висунути ся попри Цезара Поантеля до дверий, але той вхопив его нараз за обшивку і в тій хвили сягнув ру-

печаючи ся против свого ворога-голода мусять заробляти в дворі.

— **Велике спроневірене.** З Варшави утік Володислав Кшивошевский, касиер одної з великих цукроварень під Варшавою, спроневіривши около 500.000 рублів. Користаючи з необмеженого довіря, яке в нім покладала надзираюча рада цукроварні, затягнув около 500.000 рублів довгу на імя фабрики і ті гроші забрав з собою. Обманець лишив в Варшаві жінку і діти без удержаня.

— **Померли:** О. Омелян Бородайкевич парох в Гринівцях і товмацкий містодекан, дня 16 с. м. в 56-тім році житя; — Софія з Давидовичів Хоминьска, вдова по винницкім пароху, дня 18 с. м. в Винниках коло Львова, в 75-тім році житя.

Господарство, промисл і торговля.

Зужиткованє недоспілих падалиць.

Мало садів у нас а й ті, які суть, — досить лихі і зле удержані. Але бо навіть і того, що есть не уміють наші люди найчастійше відповідно зужиткувати. Недоспілі яблока або т. зв. падалиці, що сточені червяками спадають самі з дерева лишають ся у нас всюди без виїмки майже без ужитку, хиба що їх по найбільшій части їдять діти (дуже часто навіть і старші люде) та набавляють ся тим хороби, бо недоспілий овоч есть дуже нездоровий. Рідше кидають падалиці безрогам, а майже завсігди не визбирують їх в садах так як би потреба, і они стають ся причиною того, що відтак множать ся з них ті червяки, котрі опісля ще більше точать садовину. Що падалиці лишають ся майже без всякого ужитку, то причина в тім, що мало хто знає що з ними робити. Для того то хочемо подати тут кілька способів, як їх можна зужиткувати.

Сок з яблок, котрий може служити за добрий смачний і здоровий напиток, можна робити з падалиць таким способом. Збирає ся падалиці всілякого рода, (яблока винні звагалі суть найліпші; самих солодких яблок годі до того уживати), обмиває ся їх, коли суть дуже нечисті, або лиш обтирає ся їх чистенько і крає ся відтак кожде яблоко на кілька кусників. При тім вирізує ся червоточину а також і ті лупинки в котрих суть зернятка і вкидає ся відтак ті кусники або до кітлика або до великого, поливаного горшка. Обирати яблок з верхної лупини не треба. Відтак наливає ся на них тілько води, щоби она вкрила всі ті кусні, а відтак варить ся їх так, щоби аж розварили ся. Коли той вар трохи простигне, то виливає ся его, доки він ще теплий, на сито, застелене чистим льняним платком і лишає ся так, щоби він поволи скапував, але не мішає ся его ані не перетирає ся. Відтак додає ся до того соку цукру, чверть фунта цукру на літру і приставляє ся знову на чверть години до огню, а збирає ся з него шумовину. Так зроблений сок зливає ся опісля, доки він ще горячий в добре вимиті і висушені фляшки, закорковує ся їх добре і заліплює ся ляком. Сок той може на холоднім місци держати ся і кілька літ та буде все знаменитий.

Повила з яблок можна робити або з найліпших вже зовсім доспілих яблок, або й з недоспілих падалиць. В першім случаю роблять ся повила з яблок зовсім так, як із сливок, лиш треба при тім головно на то уважати, щоби они не пригоріли, і длятого треба їх добре мішати. Повила з таких яблок суть найліпші; але можна їх робити й з падалиць зараз при робленю соку з яблок. В сім послідним случаю перепускає ся оставшу ся по скапаню соку густу масу через сито, перетираючи еї добре рукою. Перетирати треба по трохи, а не все від разу. При тім переходить само мясо через сито, а в нім лишає ся лиш верхна лупинка, зернята і т. зв. огривок, або ті плївки, в котрих суть зернята. Коли-ж би тота маса була густа, то треба еї підпустити кипячою водою, так, щоби она стала рідка. До тої маси додає ся троха цукру і варить ся відтак у великій ринці доти, доки она аж не загусне добре, так, щоби не стікала вже з ложки, коли еї набере ся і ложку переверне ся. При вареню повил з яблок треба їх добре і заєдно мішати, щоби не пригоріли. Зварені повила пряче ся в новий, добре випарений, сухий горнець, завязує ся зверха чистим папером і ховає ся в сухе місце. Тим способом можна робити повила за кождий раз по трохи і докладати, а в зимі можна з них мати добрий ужиток. Можна також робити повила із спілих, але лиш винних яблок (бо солодкі не розварюють ся) на більші розміри, але тогди треба їх вже варити в добре побіленім кітлі і так само як повила зі сливок. Розуміє ся, що до таких яблок не треба вже цукру додавати, бо они самі мають вже его досить в собі.

Як стеречи ся їдовитих губ. У нас дуже часто бувають случаї, що люди не знаючись на губах, назбирають їдовитих губ, зварять їх, з'їдять а відтак і гинуть від них. Хто не знає ся на губах, нехай отже зважає бодай на то: 1) старих, червачливих, порохнавих губ не треба збирати. — 2) Губи, що пускають з себе молочко, суть небезпечні і найліпше їх не брати. — 3) Їдовиті губи мають неприємний запах, смердять, особливо, коли розтерти їх в пальцях. — 4) Коли шкідливу для здоровля губу розломити, а ще ліпше, розкраяти ножем, то она звичайно, хоч не завсігди, стане в тім місци синя або бодай темна.— 5) Коли кусник їдовитої губи взяти до рота і розкусити, то зараз почує ся, що она пече або щипає за язик. Брати їдовиту губу до рота нема чого бояти ся, бо від того ще чоловік не згине, тим більше, що преці сирої губи, хоч би она була й добра, ніхто їсти не буде лиш еї виплює.

Щоби молоко не прикурювало ся, значить ся, щоби при вареню не пригарало від горшка, есть дуже добрий слідуючий спосіб: молоко до вареня не наливає ся в сухий горнець, але в сполоканий в чистій студеній воді. До сухого горшка не треба ніколи наливати молока до вареня.

Дуже здорово на зуби має бути: натирати ясла з рана листком із зїля шалвії а відтак виполокати рот літною водою. На зиму можна листе шалвії засушити, але перед натиранем треба его змочити в теплій воді, щоби змякло. Сего средства уживають загально в Анґлії.

— **Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних** оповіщує: Знесене показника кільометрового з дня 1 січня 1892 до обчислення належитостий за перевіз осіб цивільних і пакунків подорожних, як також транспортів войскових. З днем 1 вересня 1895 будуть знесені показники кільометрові з дня 1 січня 1892 до обчислення належитостий за перевіз осіб цивільних і пакунків подорожних як також транспортів війскових на ц. к. австрийских зелїзницях державних і на зелїзницях приватних, остаючих в заряді державнім західної і всхідної сїти зелїзничої і почавши від сего дня буде обчисляти ся належитости за перевіз осіб, пакунків подорожних, посилок поспішних і псів, як також транспортів війскових на основі показника кільометрового заміщеного в тарифі товаровій.

кою на груди, де почув за пазухою щось твердого.

— Я то собі зараз думав! Тут есть флет! — крикнув Цезар тріюмфуючи. Але Альфонс боронив ся як скажений.

— Поможіть, товариші! Держіть его! — кричав Цезар.

— Та десять на одного! Чи то по справедливости, ви боягузи? — верещав Альфонс і бив кулаками доокола себе та копав ногами.

— То стій спокійно, тогди не треба буде брати ся до тебе на силу.

Мимо сеї мудрої ради старав ся Альфонс дістати ся до дверий; Цезар мав трудну роботу, бо міг ужити лиш одної руки, підчас коли другою все ще держав Альфонса за обшивку. Трох чи чотирох паробчаків взяло ся перти его в кут, а другі, що не могли до него приступити, лиш вимахували кулаками і викрикували, щоби тим показати, що й они помагають.

Дівчата збили ся в другім куті хати в купку; де котра з них ніби трохи крикнула, другі закрили собі лице руками, але так, що розложили трохи пальці, щоби все видїти, бо то була річ цікава. Для Альфонса, котрого припerли до стіни, не було вже виходу, аж нараз почуло ся як би щось упало на землю і покотило ся.

— Ог дивіть ся! — крикнув Цезар Поантель і схилив ся до землї. — А що, хлопці, чи не правду я казав?

І він, сказавши то, підніс в гору брунатну сафіянову шкатулку, котру Маркиль зараз отворив, щоби подивити ся, чи ему підчас тої бійки флет не попсували.

— А що, тепер вже не будеш казати, що не правда? — понесли ся голоси зі всіх сторін.

— Чому ні? — відповів Альфонс зухвало. — Вам певно дуже добре спихати вину на мене! Коли ви тут збили ся у купу, то міг кождий з вас дуже легко пустити флет на землю! А може то таки ти сам, Цезаре, так зробив, що-сь ся так нараз перекинув в жандарма? — Залагодьте то самі межи собою!

Сказавши то трутив він від себе на бік двох чи трох молодих людий, що того не сподївали ся, отворив двері і щез!

Настала хвиля загального занепокоєня.

— За то, що сказав буде він мусів тяжко менї відповісти! — крикнув Цезар Поантель і хотїв бічи за Альфонсом, але одна із хороших его сестер вхопила его за руку.

— Дай ему спокій! — просила она. — Досить вже було й тої бійки! Флет знайшов ся, а то річ найважнїйша. Тепер будемо танцювати!

— Я гадаю, товариші, що ніхто не знайдесь між вами, хто би мене о то підозрівав?— відозвав ся Цезар Поантель торжественно.

— Борони Боже! Нікому то й на гадку не приходить! — відозвали ся всї як один. — Але нехай лиш Альфонс тут покаже ся, то вібємо его на винне яблоко!

То зловіще заявлене успокоїло знаменито розпалений гнїв і пари станули тепер до танцю.

(Дальше буде).

Телеґрами.

Відень 20 серпня. Комунїкат сполученої нїмецкої лївиці заперечує рішучо вість, мовби то президент Палати послів бар. Хлюмецкий мав увійти в склад нового кабінету.

Ню-Йорк 20 серпня. В наслідок експльозиї кітла завалив ся в Деновар 5-поверховий готель, при чім згинуло 50 людий.

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слідуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть I, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. I. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского [illegible] кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ - Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поези, ч. I. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темряві драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Щурат. Замітки до Чернця Шевченка 10 кр., Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Роляндa 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.